

חשיבה מחודשת לנושא הריסות בתים

למה נדרשת חשיבה מחודשת בעת הנוכחית ?

1. מעמד ישראל בקהילה הבינלאומית, לרבות הופעת סמכויות משפט בינלאומי המערערות על סמכות הבג"צ.
2. לגיטימיות הפעולה – הפעולות הינן חוקיות אולם עלולות לא לעמוד במבחן הלגיטימיות.
3. דימוי הצבא בעיני עצמו – מצפון ומוסר.
4. דימוי הצבא בחברה הישראלית.
5. התקופה –
  - עידן פוסט ערפאת – האופק המדיני.
  - האיום לא הוסר – הצלחות במניעת פיגועי טרור נוכח ריבוי התרעות.

מושג הריסות הבתים

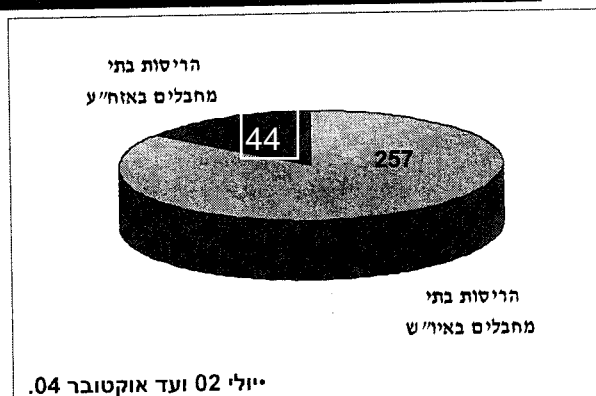

3

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

נתונים כמותיים הריסות בתי מחבלים (ע"ב נתוני אמ"צ)

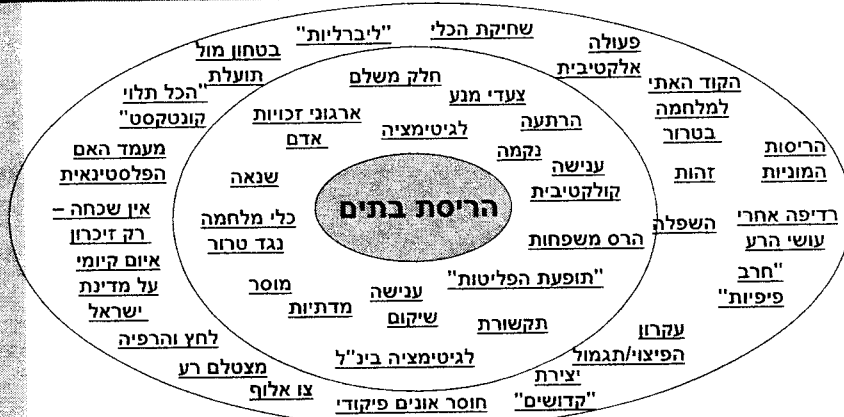
4

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

השדה הסמנטי

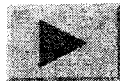

7

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

**חלק משלם – כלי הריסות
הבתים הינו חלק מארגז
הכלים (המצומצם) המצוי
בידי צה"ל ללחימה בטרור.**

8

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

**כלי לחימה בטרור – הריסות הבתים
גוררת באופן מוכח השקעת כספי
הטרור בפיצוי המשפחות עד כדי
פגיעה בפעילות טרור אחרת.**

9

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

**הרתעה – פעילות הריסות הבתים
הוכחה כמהווה גורם נוסף
בהרתעת מחבלים.**

10

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

**"הכל תלוי קונטקסט" – הריסת
בית כמחזקת את הזהות
הלאומית של הקולקטיב
הפלסטיני (בקונטקסט היהודי
הציוני).**

11

י"א/אלול/תשס"ה

ר' אגף התקשוב

**"ליברליות" – במדינה שחרטה על דגלה
ערכים ליברלים דמוקרטים, נתפסת
הריסת הבתים כענישה קולקטיבית
שאינה עומדת בקנה אחד עם עקרון
כבוד האדם וקניינו הפרטי.**

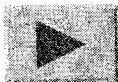

12

י"א/אלול/תשס"ה

ר' אגף התקשוב

**הקוד האתי למלחמה בטרור – הלחימה
בטרור הינה בעלת אופי ייחודי ושונה
ולכן יש מקום להמשגה, גיבוש ולחידוד
העקרונות המוסריים והאתיים האמורים
להתבטא בה.**

13

יא/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

**"תופעת הפליטות" כסימבול –
פגיעה בבתים ובמיוחד ב"מחנות
הפליטים" מעצימה את טראומת
הפליטות מן העבר.**

14

יא/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

**"חרב פיפיות" – הזילות בהרס
בתים יוביל לקהות –
" הכיבוש משחית "**

15

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

**"אין שכחה - רק זיכרון" – פעולות
צה"ל יוצרות "תהום שאיננה
ניתנת לגישור".
איך יראה ה"יום שאחרי" !?**

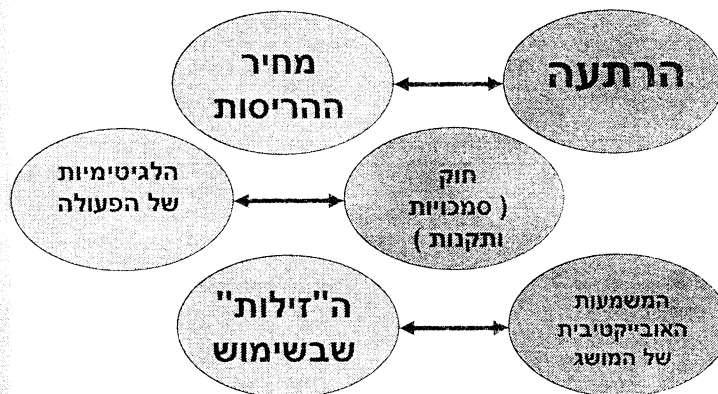
16

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

המתחים ברמה המערכתית

17

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

מטרת העבודה

המשגה מחודשת והסדרת נושא הריסת בתים.

הערה – המטרה המוצגת רחבה מן המנדט המקורי/ראשוני.

18

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

ההמשגה

19

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

תובנות מרכזיות

מהות המושג הכולל -

- נושא הריסת הבתים נמצא ברכיב תפיסת הביטחון, תפיסת ההפעלה - יכולת תחומית : לחימה אורבאנית.
- נושא הריסת הבתים מובחן דיפרנציאלית על בסיס מניע, עוצמה, הגיון - אולם, התוצא זהה ומוצג באופן כולל ושלים.
- "מחיר ההריסות" כשלם במובן הכולל מועצם על פני התועלות.

שחיקת הכלי -

כלי ההריסה במסגרת המרכיב ההרתעתי "שחוק".

20

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

האקולייזר כמודל לכלי הערכה וקבלת החלטות

שקלול כלל הגורמים המרכיבים את כלי ההערכה (מערכת הבחנים)
בנסיבות הזמן, המקום והעוצמות (ע"פ מידה מוסכמת) בהתאם
ליעד/האפקט הנדרש. (הצורך הצבאי)

21

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

תובנות מרכזיות - המשך

- ההרתעה (S.O.M-1)** – קיימת תמימות דעים
בגופי המודיעין לגבי הקשר בין הריסות בתי-
מחבלים ולבין ההרתעה, לאור הרגישות מתקיים
בפיקוד המרכז תהליך מאוזן ומוסדר להריסות בתי-
מחבלים (ועדת נפ"ת, קביעת קריטריונים ועוד) –
אך עדיין יש לשקלל את ההרתעה **כחלק**
מהשיקולים בלבד.

•S.O.M = State Of Mind

22

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

תובנות מרכזיות - המשך

• בניה בלתי חוקית (S.O.M-2) –

- הריסות בב"חים הינן פעולות חוקיות מתוקף הריבונות על השטחים.
- מתקיים מתח בין הריסות הבב"ח בהקשר מימוש הריבונות לבין הריסות הבב"ח בהקשר הכולל.
- במתפ"ש ופקמ"ז מתקיים תהליך מאוזן, מוסדר מתחשב ומידתי להריסות בניה בלתי חוקית (נוהל מאושר ועמ"ש, אישורי שהב"ט ועוד).

•S.O.M = State Of Mind

23

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

תובנות מרכזיות - המשך

• הריסות אגב לחימה בפד"ם –

- בפד"ם מדברים מלחמה – **S.O.M-3**.
- "לחץ" מתיישבים ומתח סביב "העתיד".
- מיעוט כלים.
- "המחיר" ברור וידוע מראש (כניסת צח"ם/צג"ם בהובלת הטרקטורים).
- המסרים.
- המתחים ברמה הטקטית.
- אין פיצוי.
- הגנה על גבול.

•S.O.M = State Of Mind

24

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

המסרים

- הצהרות (גביית מחיר וכו').
- המשגות (חישוף, הנטשה וכו').
- אישורי תוכניות כמסר.
- סיכומי מבצעים.
- העלמות עין/טיפול בחריגה.
- פקודות ברורות וחד משמעיות.

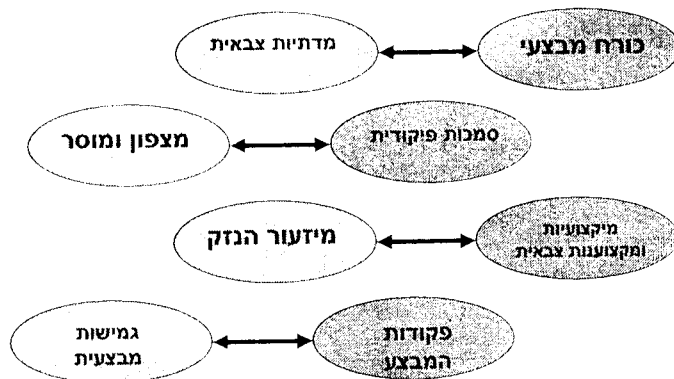

25

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

מתחים ברמה הטקטית

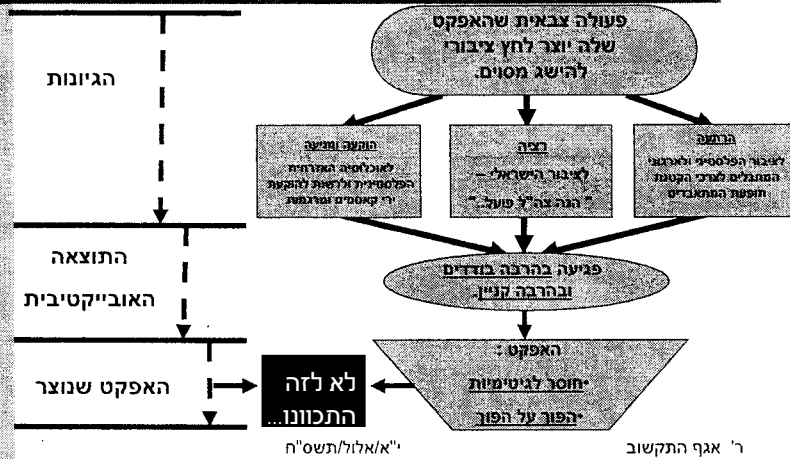

26

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

ה"אוטומטי" בנושא הריסת בתים (S.O.M-4) התבוננות אחרת על תהליך החשיבה

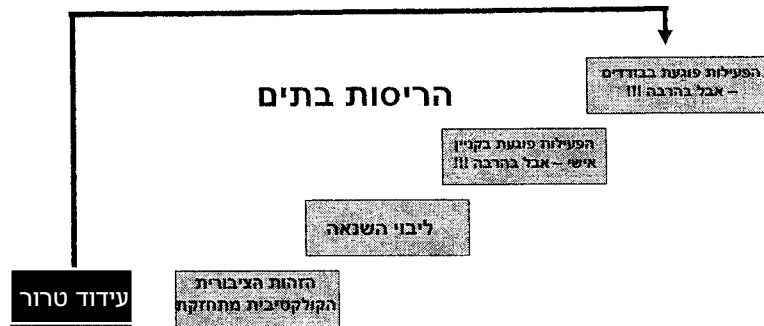

הלגיטימיות

• ואף על פי שהכל חוקי ....

הפוך על הפוך...

29

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

דרכי הפעולה המומלצות

- **ככלל - צמצום פגיעה/הריסת בתים עד כדי הפסקה.**
- **הריסת בתי מחבלים לצורך הרתעה כשיטה באיו"ש**
  - הפסקת הפעילות.
  - שימור למצבי קיצון - אישור בדיון נפרד.
- **הריסות בב"חים באיו"ש** - הפסקת פעילות ההריסה בשלב זה ובחינתה בהקשר תוכנית מתאר אסטרטגית לאומית.

•S.O.M = State Of Mind

ר' אגף התקשוב

30

י"א/אלול/תשס"ח

דרכי הפעולה המומלצות - המשך

• הריסות אגב לחימה באזח"ע –

- צמצום עד כדי הפסקה של פגיעה/פעילות הריסות הבתים.
- המשגה והסדרה מטכ"לית – מסמך מדיניות הפעלת הכוח מתוקף.
- *מסמך מסגרת כללים והנחיות לעשייה מבצעית נורמטיבית וא-נורמטיבית.
- הקדמת הרציונאל המבצעי של ההתנתקות- שליטה בשטח ללא נוכחות פיזית.
- כאשר יתקיים צורך וכורח מבצעי :
  - מגבלות והנחיות ברורות מטכ"ליות בהמשך להנחיות פד"ם.
  - דיווח ותייעוד לאלתר !.
  - פעולה כנגד מנהרות ע"ב הפללה ובלבד (מודיעין מדויק).
  - הפסקת חישובי הצירים.
  - עיסוק במתחים ברמה הטקטית.

31

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

כיווני פעולה נוספים

- עיסוק בסוגיות ערכיות בלחימה בטרור.
- שיפוי/תדמית – כתכנית אסטרטגית צה"לית -
  - בחינת קיום מדיניות פיצוי.
  - מתן מחוות בהתאם לרוח התקופה.

32

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

לסיכום

צה"ל, במדינה יהודית דמוקרטית,
איננו יכול להלך על סף החוקיות
ועל אחת כמה וכמה על סף
הלגיטימיות !!!

33

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

נקודות לשיח מטכ"ל

- אשרור ההמשגה וההסדרה המוצגת.
- הרלוונטיות של כלי הריסות הבתים .
- סוגיית הריסות הבתים כ"מקרה בוחן" בהקשרי :
  - תפיסת ההפעלה המתפתחת בהמשך לעבודת הצוות בראשות האלוף יאיר נוה.
  - מיצוב צה"ל כצבא מקצועי-ערכי בהמשך לדיון מטכ"ל בנושא " התרופפות הברגים".
- יישום דרכי הפעולה לקראת העתיד ובהקשר ל" סף האסטרטגי".

34

י"א/אלול/תשס"ח

ר' אגף התקשוב

חברי הצוות:

- תא"ל אפי עידן (מפאו"ג 80).
- אל"מ אבירם עמית (ר' המערכה הפלסטינאית באמ"ן).
- אל"מ אורלי גל (ס' דו"צ).
- אל"מ שלומי מוכתר (רמ"ח אג"ם במתפ"ש).
- אל"מ פנינה שרביט-ברוך (ר' דבל"א).
- סא"ל דורון מור-יוסף (קמב"ץ פקמ"ז).
- סא"ל אבי נודלמן (רע"ן פלסטינאים באג"ת).
- סא"ל יוראי קידר (רז"ר מרכז בא/מ).
- סגן הראל ינברג (יועמ"ש איו"ש).
- יוחאי (שב"כ).
- סא"ל אבי כהן (מזכיר).
- רס"ן לימור פינטו (רמ"ד פא"ר תקשוב)